

INTRODUCCIÓ AL DRET
ESTUDIS SUPERIORS EN CIÈNCIES AMBIENTALS
PROGRAMA. CURS 2003-2004

I. INTRODUCCIÓ: INSTITUCIONS Y PRINCIPIS FONAMENTALS DEL SISTEMA JURÍDIC ESPANYOL. 1. Els grans sistemes jurídics. 2. El sistema jurídic espanyol. 3. Principis constitucionals. 4. Fonts del dret. 5. Poder judicial y Administració de justícia. 6. Professions jurídiques y formació del jurista.

II. SISTEMES NORMATIUS I CONCEPTE DE DRET. 1. Regles y preceptes. 2. El concepte de dret: les normes jurídiques. 3. L'obligació jurídica. 4. L'obligació moral. 5. Les funcions socials del dret.

III. TEORIA DE LA NORMA I ESTRUCTURA DE L'ORDENAMENT JURÍDIC. 1. El significat de les normes jurídiques. 2. Crítica de las normes jurídiques: validesa, vigència, eficàcia. 3. L'esquema formal de la norma jurídica: supòsit de fet i conseqüència jurídica. 4. Estructura y anàlisi de les normes jurídiques. 5. La concepció sistemàtica del ordenament jurídic. 6. Unitat i estructura de l'ordenament jurídic. 7. Dret comunitari.

IV. ESTRUCTURA DEL ORDENAMENT JURÍDIC. 1. Fonts del Dret: concepte. Variabilitat històrica i social. 2. Legislació: Constitució, llei i reglaments. 3. Costum. 4. Principis generals del Dret. 5. Jurisprudència. Jurisprudència constitucional. 6. Doctrina científica.

V. CRÍTICA DEL DRET (i). 1. Els drets humans: evolució y fonaments. 2. Protecció y garanties dels drets fonamentals. 3. Democràcia y llibertats públiques. 4. El retrocés ???dels drets socials. 5. Els drets de tercera generació. El dret humà al medi ambient. 6. Obediència al dret y desobediència civil. 7. La justificació del càstig y les alternatives a la pena.

VI. LA DECISIÓ JURÍDICA. 1. El mètode lògic-deductiu. 2. Mètode deductiu y principis constitucionals. 3. El mite de la certesa del dret. 4. El suport argumentatiu de la decisió jurídica. 5. La motivació de las decisions judicials.

VII. APLICACIÓ I INTERPRETACIÓ DEL DRET. 1. La interpretació jurídica: concepte, teoria y classes. 2. Els fets en la aplicació del dret. 3. Regles i criteris d'interpretació. Us i valor dels arguments hermenèutics. 4. Interpretació armonitzadora i interpretació derogatòria. 5. Plenitud i integració de l'ordenament jurídic.

VIII. CRÍTICA DEL DRET (ii). 1. Fonaments filosòfic-polítics de dret. 2. Entorn al deure d'obediència al dret. 3. Relacions entre el dret i la moral. 4. Teoria de la justícia. 5. El difícil equilibri dels drets.

IX. CRÍTICA DEL DRET (iii). 1. Decisions jurídiques y dilemes morals. 2. La argumentació en els casos difícils. 3. L'avortament. 4. La eutanàsia. 5. Igualtat, accions positives y discriminacions inverses. 6. Protecció de la infància: els drets dels nens y els drets dels pares biològics. 7. La llibertat d'expressió i els seus límits.

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA: LATORRE, Ángel, *Introducción al Derecho* Ed. Ariel; NINO, Carlos Santiago, *Introducción al análisis del Derecho*, Ed.Ariel; ATIENZA, Manuel *Introducción al Derecho*, Ed.Barcanova; ATIENZA, Manuel, *Tras la Justicia. Una introducción al derecho y al razonamiento jurídico*, Barcelona, Ariel, 1993; CALVO GARCÍA, Manuel, *Teoría del derecho*, Madrid, Tecnos, 1992; SINGER, P. *Ética práctica*, 2ª de., trad. Herrera, Cambridge Uni. Press, 1995.